

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

16 septembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Iurii Bejenaru, Iuliana Oprea

judecînd recursul declarat de Tulbure Mihail, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Solomon Adrian către Tulbure Mihail privind recuperarea prejudiciului cauzat de o sursă de pericol sport,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2015, prin care a fost restituită cererea de apel ca depusă în afara termenului legal,

C O N S T A T Ă:

La 29.04.2014, Solomon Adrian a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Tulbure Mihail prin care a solicitat încasarea din contul pîrîtului a prejudiciului material cauzat în urma accidentului rutier în mărime de 7 400 lei, a cheltuielilor de control tehnic a automobilului în mărime de 150 lei, a prejudiciului moral în mărime de 3 000 lei și a taxei de stat în mărime de 224 lei.

La 19 iunie 2014, prin hotărîrea Judecătoriei Nisporeni acțiunea a fost admisă. S-a hotărît încasarea de la Tulbure Mihail în beneficiul lui Solomon Adrian a prejudiciului material cauzat în sumă de 7 400 lei, cheltuielile suportate la efectuarea controlului tehnic a automobilului în sumă de 150 lei, plata taxei de stat în suma de 244 lei și prejudiciul moral cauzat estimat la 3000 lei, în total 10 774 lei.

La 26.01.2015, Tulbure Mihail a declarat apel, solicitînd repunerea apelului în termen, admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care acțiunea înaintată de către Solomon Adrian, să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În motivarea cererii de repunere în termen, Tulbure Mihail a indicat că, nu a fost citat legal în ședința instanței de fond, iar cu hotărîrea dată a făcut cunoștință la 23.01.2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2015, cererea apelantului privind repunerea în termen a fost respinsă, s-a restituit apelul declarat de către Tulbure Mihail ca fiind depus tardiv.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a indicat prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, menționînd că apelantul fără motive întemeiate, a declarat apel cu depășirea termenului legal de 30 de zile, iar careva temeiuri legale de repunere în termen a apelului nu au fost constatate.

Considerînd ilegală încheierea instanței de apel, la 09 iulie 2015, Tulbure Mihail a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2015 și emiterea unei hotărîri de repunere în termen a apelului.

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că nu a participat nici la o ședință de judecată din motiv că nu a fost înștiințat de petrecerea lor și nici nu a primit copia dispozitivului hotărîrii instanței de fond.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să-l respingă și să mențină încheierea.

Încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei – motiv pentru care de către Colegiu este considerată legală și întemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Pornind de la prevederile normei de drept menționate, Colegiul conchide că instanța de apel corect a restituit cererea de apel apelantului Tulbure Mihail, or, aceasta nu a depus cererea de apel în termenul legal de atac, iar motivele de repunere în termen sunt neîntemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) și (3) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Analizînd circumstanțele speței prin prisma normelor de drept evocate, Colegiul conchide că recurentul nu a demonstrat prin înscrisuri probatoare imposibilitatea depunerii cererii de apel în termen. Or, invocarea de către recurent că nu a primit copia dispozitivului hotărîrii Colegiul o apreciază critic, deoarece dispozitivul hotărîrii contestate a fost expediat apelantului de către instanța de fond, fiind restituită expeditorului cu mențiunea „refuză să primească” f.d. (45).

După cum atestă actele cauzei, hotărîrea Judecătoriei Nisporeni a fost emisă la 19.06.2014.

Potrivit art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Pornind de la prevederile normei de drept menționate, Colegiul constată că începutul termenului de atac de 30 zile a fost data de 20.06.2014, iar ultima zi a acestui termen a fost data de 22.07.2014.

Cererea de apel a fost depusă la 26.01.2015 (f.d.49), adică cu mult după expirarea termenului de 30 zile.

Astfel, Colegiul consideră că recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale deoarece din materialele cauzei reiese că în ședința instanței de fond nu a fost prezent fiind înștiințat conform prevederilor legale despre locul, data și ora ședinței (f.d.38-38). Din înscrisurile anexate la materialele cauzei se reține că, la data de 23 iunie 2014, instanța de fond a transmis în adresa participanților la proces copia dispozitivului hotărîrii din 19 iunie 2014 (f.d. 41), iar potrivit avizului de recepție anexat la actele dosarului, se constată că, copia dispozitivului hotărîrii din 19.06.2014 expediată de instanță în adresa lui Tulbure Mihail a fost restituită expeditorului cu mențiunea „adresatul refuză” (f.d. 45).

La caz, Colegiul notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămînerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărîrii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice. În hotărîrea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (3 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărîri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărîrii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de

depunere de către parați a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamanților la un proces echitabil.

În acest context, argumentele invocate de Tulbure Mihail nu se încadrează în temeiurile de casare a încheierii recurate.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată netemeinicia motivelor invocate de către recurent în cererea de recurs.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Tulbure Mihail.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2015, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Solomon Adrian împotriva lui Tulbure Mihail privind recuperarea prejudiciului cauzat de o sursă de pericol sporit.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea